

ОБЩИНА РАЗГРАД

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

2014 - 2020 г.

НОЕМВРИ 2013 г.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	2

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	4
1. УВОД	5
2. МЕТОДИКА И МЕТОДИ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОЦЕНКАТА	7
ПРОУЧВАНЕ	8
АНАЛИЗ И СИНТЕЗ	9
СРАВНЕНИЕ	10
3. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОНР	10
3.1. ОЦЕНКА НА ОБХВАТА И ФОКУСА НА АНАЛИЗА НА АКТУАЛНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПРОЦЕСИ, ПРОБЛЕМИ И ПОТЕНЦИАЛИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО, ИНФРАСТРУКТУРНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА РАЗГРАД.....	10
ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ.....	14
3.2. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ОБВЪРЗАНОСТТА НА SWOT-АНАЛИЗА СЪС СОЦИАЛНО–ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ И С ДЕФИНИРАНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА	16
ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ.....	17
3.3. ОЦЕНКА НА РЕАЛИСТИЧНОСТТА И ПРИЛОЖИМОСТТА НА ВИЗИЯТА, ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА РАЗГРАД ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г., ИНТЕГРИРАНОСТТА И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ОТДЕЛНИТЕ ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ, КАКТО И ТЯХНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ОБВЪРЗАНОСТ С РЕЛЕВАНТНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ НА ОБЛАСТНО, РЕГИОНАЛНО, НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО НИВО	18
ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ.....	25

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	3

3.4. ПРЕЦЕНКА НА ОБЕМА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И ОБОСНОВАНOSTТА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ	26
ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ.....	27
3.5. АНАЛИЗ НА УМЕСТНОСТТА, ЯСНОТАТА И БРОЯ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ЗА ПЕРИОДА ДО 2020 Г., ВКЛЮЧИТЕЛНО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО МУ ОСИГУРЯВАНЕ.....	28
ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ.....	29
3.6. ОЦЕНКА НА ОПИСАНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И МЕХАНИЗМИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР, ВКЛЮЧВАНЕ НА ПАРТНЬОРИТЕ В ПРОЦЕСА НА ТЯХНОТО РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ, КАКТО И ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА	29
ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ.....	30
4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	30

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	4

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ЗРР	Закон за регионалното развитие
МРР(Б)	Министерство на регионалното развитие (и благоустройство)
МСП	Малки и средни предприятия
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОПР	Общински план за развитие
ОСР	Областна стратегия за развитие
ПО	Предварителна оценка
РПР	Регионален план за развитие
СтрЦ	Стратегическа цел
СЦР	Северен централен район

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	5

1. УВОД

Настоящият документ е част от Общински план за развитие на община Разград 2014-2020 г. и представя резултатите от оценката на социално-икономическото въздействие на плана. Изготвен е от „Фондация за прозрачни регламенти“, гр. София, регистрирана по фирмено дело № 155/2008 г. по описа на Софийски градски съд, с ЕИК 175465788, представлявана от Петя Донова – Управител в качеството на изпълнител по договор за възлагане от Община Разград (възложител) съгласно изискванията на «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ предварителната оценка да се разработва от независим консултант успоредно с подготовката на проекта на Общинския план за развитие. В съответствие с чл. 32 на ЗРР, при разработването на ОПР задължително се извършва предварителна оценка.

Общинският план за развитие на община Разград за периода 2014–2020 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години.

Основната цел на предварителната оценка е да допринесе за подобряване качеството на ОПР и да способства за бъдещото му ефективно и ефикасно изпълнение. Предварителната оценка на социално-икономическото въздействие следва да послужи за база за сравнение и ориентир за извършване на надеждна междинна и последваща оценка за резултатите от изпълнението на ОПР за периода 2014–2020 година.

Специфичните цели на Предварителната оценка са следните:

- Да се гарантира съгласуваност на ОПР и заложените в него стратегически цели и приоритети с документите, които са от значение за подготовката на

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	6

плановете на национално и европейско ниво, секторните стратегии, Регионалния план за развитие, Областна стратегия за развитие и други;

- Да се гарантира съгласуваност на ОПР, като се оцени социално-икономическия анализ и SWOT-анализа, реалистичността и адекватността на заложените цели и приоритети за местно развитие, предвидената система за наблюдение, оценка и актуализация, включително предложените индикатори, необходимите действия за осигуряване на информация и публичност и прилагане на принципа на партньорство;
- Да се гарантира спазване на принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
- Да се гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности, равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие и др.;
- Да се прецени адекватността на общата оценка на необходимите ресурси за реализация на ОПР за периода 2014–2020 г.;
- Да се оценят дейностите, предложени за прилагането на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

За постигането на тези цели са изпълнени следните задачи:

- Извършена оценка на обхвата и фокуса на анализа на актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциали на икономическото, социалното, инфраструктурното и екологичното развитие на община Разград;
- Извършена оценка на съответствието и обвързаността на SWOT-анализа със социално–икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на общината;

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	7

- Извършена оценка на реалистичността и приложимостта на визията, целите и приоритетите за развитие на общината за периода 2014-2020 г., интегрираността и взаимодействието между отделните приоритети и стратегически цели, както и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво;
- Извършена преценка на обема и ефективността на предвидените финансови ресурси за постигането на целите на Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. и обосноваването на разпределението им спрямо заложените цели и приоритети;
- Извършен анализ на уместността, яснотата и броя на индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР за периода до 2020 г., включително по отношение на информационното му осигуряване;
- Извършена оценка на описаните действия и механизми за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включване на партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение, както и дейностите за информационно осигуряване и публичност на плана.

При изготвянето на предварителната оценка Изпълнителят е взел предвид и съблюдавал изискванията на Закона за регионалното развитие и на Правилника за неговото прилагане. Изпълнителят също е координирал разработването на предварителната оценка с Възложителя.

Основните критерии, които са използвани при предварителната оценка, са тези за приложимост, обоснованост, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост.

2. МЕТОДИКА И МЕТОДИ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОЦЕНКАТА

При изготвянето на оценката са използвани следните методи:

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	8

- **Проучване** - проучване на документи, информация и данни от различни източници;
- **Анализ и синтез** – анализира се базовата входяща информация и данни и се обобщават резултатите за нивото на въздействие от изпълнение на ОПР;
- **Сравнение** – сравняват се данни, факти, показатели и резултати. На база на сравнението се правят изводи и препоръки.

ПРОУЧВАНЕ

През този етап бяха проучени основно следните общински, регионални, областни, национални и европейски документи:

- Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.); 2011 г. МРРБ;
- Стратегия „Европа 2020” на ЕС;
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Проекти на регламентите на ЕС за инструментите и правилата за финансиране на политиката за сближаване през периода 2014-2020 г.;
- Стратегическа рамка на Европейската комисия за периода 2014-2020 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Секторни стратегии за развитие, покриващи частично или изцяло периода 2014-2020 г. (в сферата на транспорта, околната среда, енергетиката, икономиката и малките и средни предприятия, развитие на телекомуникационните мрежи, пазара на труда, иновациите и въвеждането на нови технологии, здравеопазване, образование, култура, социални дейности и др.);

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	9

- Национална стратегия за регионално развитие на България за периода 2012-2022 г.;
- Регионален план за развитие на СЦР за периода 2014–2020 година;
- Областна стратегия за развитие на област Разград за периода 2014–2020 година;
- Актуализиран документ за изпълнение на Общинския план за развитие за периода 2011–2013 година;
- Годишни доклади за наблюдение изпълнението на Общинския план за развитие 2007–2013 година;
- Междинна оценка на изпълнението на Общинския план за развитие 2007-2013 година;
- Национална концепция за пространствено развитие 2012-2025 г.;
- Проекти на оперативните програми за периода 2014–2020 година;
- Източници на официална статистическа информация: Национален статистически институт (НСИ), Евростат, министерства, държавни и регионални агенции, държавни комисии, териториални и регионални служби на органите на изпълнителната власт, Община Разград.

АНАЛИЗ И СИНТЕЗ

През този етап бе извършено обобщаване, анализ и оценка на събраните данни, факти и информация. Изготвена беше Предварителната оценка на ОПР, резултатите от която са описани в настоящия документ. Извършен е подробен анализ и оценка на промените в социално-икономическото развитие на общината, изпълнението на целите и приоритетите, релевантността на ОПР и капацитета за координация на отговорните за неговото прилагане органи. Направени са съответните изводи, обобщения и препоръки за подобряване на работата по изпълнение на ОПР и актуализиране на документа за периода 2014–2020 г.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	10

СРАВНЕНИЕ

По времето на този етап се сравняват заложените показатели в ОПР и тези в европейските, националните, регионалните и областните стратегии. При възникнали въпроси се потърси съдействието на Общинска администрация - Разград. Направените допълнения, коментари и забележки от страна на администрацията са взети под внимание и са включени в Предварителната оценка.

3. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР

Изпълнителят е извършил оценката с презумпцията, че предоставените данни в Общинския план за развитие на Община Разград 2014-2020 г. са коректни.

3.1. ОЦЕНКА НА ОБХВАТА И ФОКУСА НА АНАЛИЗА НА АКТУАЛНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПРОЦЕСИ, ПРОБЛЕМИ И ПОТЕНЦИАЛИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО, ИНФРАСТРУКТУРНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА РАЗГРАД

Общата структура и съдържанието на анализа за икономическо и социално развитие на ОПР на община Разград са конфигурирани в заложената последователност съгласно «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ, като са изведени основните елементи и показатели, които определят развитието в икономическо, социално, инфраструктурно, екологично и административно естество и логична вътрешно структурна последователност.

Документът започва с уводна част, в която са описани основните цели и обхват на документа, както и списъци на използваните съкращения, таблици (75 броя) и фигури (32 броя).

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	11

Анализът на икономическото и социалното развитие на община Разград започва с Обща характеристика, която включва описание на географското местоположение и граници, селищна структура, климат, почви, води, полезни изкопаеми, защитени територии и зелени площи в населените места. Анализът на природо-географския потенциал на община Разград включва описателно представяне на основните компоненти на природната среда и поставя акцента върху подчертано нединамичния характер на развитие на компонентите на природната среда, като при анализиранияте компоненти е отчетен възможния потенциал за развитие на стопанска дейност и тенденциите при определено въздействие.

Следва анализ на тенденциите и процесите в **икономиката на общината**, като в структурно отношение анализът е разделен на обща характеристика и анализ по основни икономически отрасли: промишленост, услуги, туризъм, селско и горско стопанство. Анализите по отрасли са изключително подробни и задълбочени. Също така те са проблемно ориентирани, идентифицират икономическите проблеми, както и тяхното териториално измерение, правят съответните изводи и посочат тенденциите за развитие на общината на базата на вътрешния ѝ потенциал и условия за развитие. За читателя е улеснение отбелязаната връзката на текста с таблиците/фигурите, които доказват твърденията.

Техническа инфраструктура, свързаност и достъпност на територията на Община Разград е трета точка от аналитичната част на ОПР Разград. В нея много подробно са разгледани компонентите: инфраструктура (пътна и железопътна мрежа, въздушен и воден транспорт, свързаност и достъпност, улична мрежа, тротоари и места за паркиране), комуникации, енергийни системи, топлофикация, газификация, ВиК и пречистване на отпадните води. Анализът е подробен, онагледен с достатъчен брой таблици и фигури, очертаващ както силните страни, така и проблемите за решаване, които стоят пред Община Разград.

В точка 4. Социално-демографска характеристика е отразено състоянието и тенденциите на изменение на основните демографски характеристики за общината, благосъстоянието на населението, състоянието на заетостта и безработицата, здравеопазването, социалните дейности, образованието, културата, спорта.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	12

Динамиката на броя на населението е изведена на база на седемгодишен период и е очертана основната тенденция на намаление на населението. За всички изследвани показатели са представени актуални статистически данни в многогодишен период, които позволяват да се изведат тенденциите в демографското развитие. Относно структурата на населението анализът също е задълбочен и извежда проблемите. Анализът би могъл да се задълбочи допълнително, като се изведе причинно-следствена връзка между наличните човешки ресурси и развитието на икономическите сектори. Проследени са местните тенденции, като са направени съпоставки на областно и национално ниво и са изведени факторите, които влияят на ситуацията. Анализът относно **заетостта** е задълбочен, като е проследен приносът на ЕС за периода 2007-2013 г. и осъществените мерки и проекти, в частност тези за повишаване на пригодността към заетост. Анализът относно **безработицата** е изготвен задълбочено, като са изследвани факторите и е направен кратък анализ на осъществените мерки и тяхната успеваемост. Съотнесено е нивото на безработица спрямо средното за областта и страната, което показва едно по-добро от средното за областта, СЦР и страната положение и изоставане само от съседните областни центрове Русе и Шумен.

Текстът продължава с описание на възможностите за осигуряване на **здравни услуги** за населението, като са изведени основните проблеми и причините за заболяемостта в общината. Използваната статистическа информация позволява да се изведат с точност проблемите и тенденциите в сектора. Впечатление прави ниската осигуреност с медицински персонал - тенденция, която се запазва постоянна през годините. Осигуреността на регионалната здравна мрежа с квалифицирани човешки ресурси е една от най-ниските за страната (по данни на НЦЗИ). През 2012 г. в община Разград един лекар обслужва 525 броя население, при 254 за страната. Почти аналогично е положението и със стоматолозите. Положителна стъпка е възстановеното медицинско обслужване с оборудвани здравни кабинети във всички общински училища и детски градини.

Социалните дейности и услуги, предоставяни в община Разград, са представени много подробно като възможности за достъп до социални услуги в общината, анализ на групите в риск и въпроси, които стоят за решаване. Това е една

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	13

от важните области по отношение на получаване на финансиране от ЕС, а именно от ЕСФ и е логично вниманието към този елемент и изключителния акцент в политиката на общината. Представените статистически данни помагат да се проследи и анализира ситуацията, като е направена причинно-следствена връзка между наличните проблеми в общината, наличните социални услуги и как това ще се отрази на развитието на политиката в тази област.

Анализът по **точка Образование** е задълбочен и представя в конкретика периода 2007-2013 г. като училищна и предучилищна подготовка, звободно време на учащите и квалификация на учителите, и в частност какви проекти са изпълнявани/се изпълняват за подобряване на образованието. Изведени са основните проблеми и потребности.

След това са отразени възможностите за **културен живот** в общината. Анализът на културната дейност откроява нейните положителни страни, към които могат да се отнесат богатото културно-историческо наследство от недвижими и движими паметници на културата и в тази връзка добрата ресурсна база за развитие на културния туризъм. Община Разград поддържа един от най-богатите културни календари в страната. Той включва редица регионални, местни, национални и международни събития. Ориентиран е към всички възрастови групи и различните вкусове – от камерни изяви и местни културни инициативи до мащабни няколкодневни фестивали. Културният календар е обезпечен информационно и е обвързан с нуждите на културния и събитиен туризъм. Проблемите в областта на културата произтичат от недостига на финансови средства, както за поддръжка на многото паметници на културата и базите на културните институти, така и за тяхната издръжка и обезпечаването на богатия културен календар.

В **точка Спорт и отдих** са представени възможностите за спорт и отдих в общината. Представени са данни за материално-техническата база, за действащите спортни клубове, но няма данни за броя на спортуващите в тях и не може да се проследи тенденцията в интересите на спортуващите в общината. Освен това в индикаторите за резултат има заложен индикатор „Активно спортуващи лица”, което налага проследяването на тази бройка при последващите междинна и финална

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	14

оценка на ОПР Разград. Успехите на местния ПФК „Лудогорец 1945” са допълнителен стимул за развитието на спорта в града и общината и поставят амбициозната цел за постигане на изискванията на УЕФА за градския стадион и сертифицирането му като футболно съоръжение четвърта категория, което би позволило провеждане на футболни срещи от груповата фаза на европейските турнири и би допринесло за издигане на престижа и развитието на града.

В точка 5. **Състояние на околната среда и рискове** последователно са представени компонентите: състояние на атмосферния въздух, води, отпадъци, почви и нарушени терени, защитени територии и биоразнообразие, шум. Анализът на тази част е изключително подробен, като са проследени факторите и дейностите, които оказват влияние, тенденциите в развитието и са изведени основните проблеми, както и са описани мерките, които са предприети до момента. Този анализ позволява точно и ясно да се формулират целите и мерките, които ще въздействат за екологичното развитие.

В точка 6. **Административен капацитет** са представени услугите, които се предоставят от общинската администрация, както и количествени параметри относно изпълнението на проекти на общинската администрация и партньорските й инициативи.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

1. Спазена е общата структура за изготвяне на анализ на икономическото и социалното въздействие.

2. Обхватът и фокусът на анализа са насочени към община Разград и проследяват социално-икономическото ѝ развитие.

3. Анализирани са всички задължителни компоненти спрямо «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ, като отделните части са разгледани проблемно-ориентирано и обхващат идентифициране на икономическите, социалните, инфраструктурните,

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	15

екологичните проблеми, както и тяхното териториално измерение, като са направени съответните изводи и са посочени тенденциите за развитие на общината на базата на вътрешния ѝ потенциал и условия за развитие.

4. Текстовете в анализа са онагледени с достатъчен брой таблици и фигури, които са ясно обозначени и реферирани, което улеснява възприятието на данните, проследяването на тенденциите и формулирането на изводите и препоръките.

5. Налична е информация за изпълнени проекти в отделните сфери и как те са се отразили върху подобряването на отделните параметри на компонентите и влиянието им за развитието и състоянието на общината в момента.

6. Общата характеристика (профил на общината) е изготвена задълбочено и са представени всички природо-географски компоненти, като е отчетен възможния потенциал за развитие на стопанска дейност и тенденциите при определено въздействие.

7. Представена е съвременна картина на състоянието на местната икономика с изведени тенденции благодарение на набора от използвани статистически данни, като са отделени основните отрасли в местното развитие. Анализът позволява точно и ясно маркиране на целите и приоритетите спрямо икономическото развитие.

8. Разгледани са основните компоненти, определящи социалната сфера и човешките ресурси, като са открити проблемите и е отчетен приноса от управлението на проекти, в частност европейските, за развитието на тази сфера през изминалия програмен период.

9. Изготвен е задълбочен анализ на инфраструктурното развитие, свързаността и достъпността на територията, като са изведени проблемите и тенденциите в развитието, което позволява ясно да се формулират целите и мерките за ограничаване на проблемите.

10. Анализът на икономическото и социалното развитие на община Разград е задълбочен, с проследени тенденции, изведени основни проблеми, описани

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	16

предприети мерки и позволява точно и ясно да се формулират целите и мерките, които ще въздействат за бъдещото развитие на общината.

3.2. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ОБВЪРЗАНОСТТА НА SWOT-АНАЛИЗА СЪС СОЦИАЛНО–ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ И С ДЕФИНИРАНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Настоящият раздел в предварителната оценка е разделен на две части: 1) оценка и съответствие между изготвения SWOT-анализ и анализът на икономическото и социалното развитие на община Разград и 2) съответствие с формулираните цели и приоритети на ОПР Разград 2014-2020 г.

Анализът на силните и слабите страни, на възможностите и заплахите е в съответствие със стандартната методология, според която силните и слабите страни са резултат от влиянието на вътрешни фактори, а възможностите и заплахите - на външни фактори. Формулираните силни и слаби страни, възможности и заплахи са коректни спрямо фактите и данните от аналитичната част на ОПР Разград. Няма записи, които да не съответстват на анализа на икономическото и социалното развитие на община Разград. В допълнение, няма наличие на записи, които съгласно формулировката да не могат да бъдат определени като силна или слаба страна и да е необходимо тяхното преосмисляне в текста.

Изготвеният SWOT-анализ се явява пълен и в съответствие с анализа на икономическото и социалното развитие, като заложените записи включват изводи от всички изследвани компоненти. По този начин са създадени предпоставки за съгласуваност на SWOT-анализа с идентифицираните цели и приоритети.

Разгледаните тематични области в SWOT-анализа – обща характеристика, местна икономика, техническа инфраструктура, социално-демографска характеристика, околна среда, административен капацитет – следват напълно разгледаните тематични области в анализа на икономическото и социалното развитие на община Разград и отразяват коректно фактите. В тази връзка SWOT-

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	17

анализът не се нуждае от корекции и допълвания. Изведените фактори са оценени по петобална система и резултатите са обобщени в интегрален анализ и SWOT-матрица, които поставят община Разград много близо до началото на координатната система с лек превес на силните страни и възможностите над слабите страни и заплахите.

Като допълнение към методологията за изготвянето на SWOT-анализа на община Разград може да се посочи и методът на формулиране на целите и приоритетите в съответните сектори. При изготвянето на стратегическата част е отговорено на следните въпроси: Как да бъдат използвани силните страни за реализиране на възможностите? Как да се преодолеят слабостите, използвайки възможностите? Как да се използват силните страни за намаляване на заплахите? Кои слабости трябва да бъдат отстранени, за да се редуцират опасностите?

При обосноваването на приоритетите за развитие в ОПР на община Разград е направено резюме на състоянието и потенциала по определените тематични области, като по този начин е постигната съгласуваност между текущото състояние и част от изведените приоритети.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

1. Изготвеният SWOT-анализ е пълен и в него присъстват констатираните в анализа на икономическото и социалното развитие силни и слаби страни, възможности и заплахи.

2. Наблюдава се връзка между външните и вътрешните фактори.

3. При използваната методология за SWOT-анализ на община Разград може да се проследи връзката между формулираните цели и приоритети с наличните записи в SWOT-анализа.

4. Налице е пълно съответствие между SWOT-анализа и изложеното състояние и потенциал към всеки приоритет в стратегическата част на ОПР Разград 2014-2020 г.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	18

3.3. ОЦЕНКА НА РЕАЛИСТИЧНОСТТА И ПРИЛОЖИМОСТТА НА ВИЗИЯТА, ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА РАЗГРАД ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г., ИНТЕГРИРАНОСТТА И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ОТДЕЛНИТЕ ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ, КАКТО И ТЯХНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ОБВЪРЗАНОСТ С РЕЛЕВАНТНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ НА ОБЛАСТНО, РЕГИОНАЛНО, НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО НИВО

Стратегическата част на ОПР на община Разград за периода 2014–2020 г. набелязва насоките за развитие на общината във всички сфери на социално-икономическия живот. Тя кореспондира пряко и е съобразена със заложената законодателна и стратегическа рамка на регионалното развитие на национално и европейско ниво в т.ч и с целите и посоките на интервенции на структурните и инвестиционни фондове на ЕС.

Структурата на стратегическата рамка на ОПР на община Разград е следната: визия, главна стратегическа цел, 3 стратегически цели, 4 приоритета, специфични цели, мерки и проекти/дейности, като отговаря на препоръчителните изисквания на «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ.

Формулираната визия на община Разград **„Община Разград – благоприятно място за живот, бизнес и инвестиции, със съхранени природа и културна идентичност, развити икономика и туризъм.“** отговаря на резултатите от подробния и задълбочен анализ на статистическата информация за икономическото, социалното и екологичното състояние на общината и кореспондира на визията от НСРР на Р.България 2012-2022 г. *(„Българските райони – привлекателни за живеене, ефективно използващи своя потенциал за постигане на устойчив растеж, създаване на нови работни места, бизнес и туризъм, със съхранено природно и културно наследство“)*, третото послание от НКПР 2013-2025 г. *(„Балансираното и устойчиво интегрирано развитие, постигнато чрез*

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	19

рационално организирана икономическа, социална, транспортна, инженерна, културна и туристическа инфраструктура и осигуряващо интелигентен икономически растеж, адаптивност към промените и равнопоставеност”), визията на Регионален план за развитие на Северен централен район 2014-2020 г. (**„СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН – бързо и устойчиво развиващ се европейски район, интегрална част от Дунавското пространство, където младите хора виждат своето бъдеще и личностна реализация”),** визията на Областната стратегия за развитие на област Разград за периода 2014-2020 г. (**„ОБЛАСТ РАЗГРАД – развит фармацевтичен, керамичен и аграрен център на Северна България, с балансирана, конкурентоспособна икономика, съхранена природа, обновена инфраструктура и жизнена среда, осигуряващ добър жизнен стандарт на своите граждани, привлекателен за млади хора, инвеститори и туристи.”**). Взети са предвид и основните изводи от дефинираните записи в SWOT–анализа и досегашното развитие. Решаването на ключовите проблеми и реализацията на потенциала за развитие на общината през плановия период ще даде възможност за постигане на очертаната визия, което я прави реалистична.

Стратегическа цел №1: „Икономически растеж, основан на знание и иновации“ е реалистична и кореспондира със СтрЦ №1 от ОСР на област Разград за периода 2014-2020 г. (*Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда*), СтрЦ №1 от РПР на СЦР (*Икономическо сближаване - достигане на средните нива на заетост, производителност на труда и приложение на иновации в икономиката, характерни за районите от Дунавското пространство*), СтрЦ №6 от НКПР (*Повишаване на конкурентоспособността на българската територия чрез държавно подкрепени зони за растеж и иновации в урбанистичните центрове от високите нива на полицентричния модел*), СтрЦ №1 от НСРР (*Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда*) и целта „устойчив растеж” съгласно документа „Европа 2020” – конкурентоспособност чрез ефективно използване на ресурсите, добра бизнес среда за МСП и активно предприемачество.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	20

Стратегическа цел №2: „Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места“ е реалистична и отговаря на заложената СтрЦ №2 от ОСР на област Разград (*Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места*), СЦ №3 от РПР на СЦР (*Териториално сближаване – свързаност и балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на територията и населените места*), СтрЦ №4 от НКПР (*Укрепване на умерено полицентрична мрежа от градове-центрове с подобро качество на градската среда, способстващо за постигане на балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата между централните градски и периферните селски райони*) и СтрЦ №4 от НСРР (*Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.*) и европейските стандарти и изисквания за околна среда и устойчиво развитие.

Стратегическа цел №3: „Осигуряване на равни възможности за качествено образование, устойчива заетост, здравеопазване, богат културен живот и личностна изява“ е реалистична и разработена в съответствие със СтрЦ №3 от ОСР на област Разград (*Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал*), СтрЦ №2 от РПР на СЦР (*Социално сближаване - преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера и ограничаване на риска от социална изолация и бедност*), СтрЦ №3 на НКПР (*Развитие на националната техническа и социална инфраструктура за подобряване на пространствената свързаност на районите и урбанистичните центрове и достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги*) и СтрЦ № 2 от НСРР (*Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал*), както и с европейската политика за „приобщаващ растеж“, паралелно развитие и на традиционна икономика с висока заетост, буфер срещу бедността, средство за социално и териториално сближаване, заложена в стратегията „Европа 2020“.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	21

Приоритетите и специфичните цели на ОНР Разград 2014-2020 г. са представени на базата на социално-икономическия анализ и конкретните избираеми области (мерки), към които са насочени планираните интервенции. Предвид хронологията и същностното съдържание на стратегическите цели, които са в унисон с входящите документи при разработката на ОНР на община Разград, приоритетите и мерките в тях отговарят на визията и стратегическите цели на европейските, националните, регионалните и областните стратегически документи. Взети са предвид и препоръките на стратегия „Европа 2020” - основополагащ, рамков документ за актуалните цели на европейската кохезионна политика по отношение на заетостта, иновациите, глобалните заплахи от климатични промени и енергийна зависимост, образованието и бедността и дефинираните пет проблемни сфери и обосноваването на направление на социално-икономически растеж - интелигентен растеж – икономика на знания и иновации.

ООНР на област Разград залага и стратегически насоки за разработването на Общинските планове за развитие, които са следните:

1. Стратегиите за устойчиво интегрирано местно развитие, които ще залежат в общинските планове за развитие трябва да интерпретират и да включат в зависимост от спецификата и потенциала на общините въпросите от общоевропейски интерес и значение. В този смисъл те се разработват в съответствие със стратегическите документи на ЕС и националните програмни документи, които ще действат през периода 2014-2020 г. Интегрирането по специфичен начин на европейските цели на развитието до 2020 г. (Стратегията „Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж) ще даде допълнителна възможност на общините да предприемат действия и да участват проактивно в политики на ЕС и на национално ниво, което ще им осигури достъп до повече финансови ресурси по ключовите сфери на развитието, без да се налага да отделят значителни собствени средства от бюджети си.

2. Особено внимание изисква интегрирането на глобалните екологични проблеми и цели в политиката и практиката за местно планиране и управление, а също така и в документите за устройство на територията.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	22

3. Развитието на нисковъглеродни местни икономики, енергийната диферсификация и ефективност, както и намаляването на климатичната уязвимост могат да бъдат включени сред приоритетите за устойчиво местно развитие. Принципиният подход в тази насока обхваща определяне на подходящи критерии и показатели, повишаване на знанията и уменията, изграждане на информационна база за наблюдение и оценка на състоянието и тенденциите и на постигнатия напредък.

4. Развитието на информационното общество и електронното управление е приоритет, който е насочен към по-широко и активно използване на информационните и комуникационните технологии в различни обществени сфери с цел подобряване на публичните услуги за населението и бизнеса и развитие на местните и регионалните пазари. Процесът на децентрализация на управлението в България поставя нови предизвикателства, свързани с ефективното използване на информационните технологии за повишаване на конкурентоспособността на общините на основата на интелигентни и иновативни решения. Този въпрос също следва да бъде адресиран в процеса на разработване и обсъждане на общинските планове за развитие.

5. С оглед структурата и съдържанието на общинските планове за развитие, могат да бъдат изведени следните общи насоки при тяхната актуализация:

5.1. Необходимо е да бъде анализирана информация за броя на стопанските субекти в общината, тяхното разпределение по територията, отрасловата им специализация и концентрация, дял на активните фирми от общия регистриран брой, водещите предприятия по отделни отрасли и сектори и др. Важно е в анализа да проличат икономическите пространствени различия, често генерирани от модела на развитие „център-периферия” и как това се отразява върху нивото на социално-икономическото развитие в различните части на общината. Оценката на икономическата ситуация следва да завърши с идентифициране на основните проблеми и възможностите за тяхното разрешаване.

5.2. Друг важен момент при актуализацията на анализа е той да не се концентрира единствено върху територията на общината, а да се насочи и към съседните територии, в това число при търсенето на възможности за общи,

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	23

междубщински проекти, чрез които да се търси постигането на по-значими регионални ефекти.

5.3. Следва да се постави акцент върху промените във вътрешните и външни условия за развитие и особено върху сравнителните предимства на общината. Много важно е да има ясна и обоснована връзка с констатациите и оценките, извършени по време на анализа на ситуацията. Така например, не да се включват твърде общи силни страни, а само такива, които са изведени като сравнителни предимства на базата на експертно обоснован анализ. Това ще позволи от своя страна формулирането на по-конкретни и реалистични цели при етапа на актуализация на стратегическата част.

Предварителната оценка на ОПР Разград, включително Програмата за реализация с включените в нея конкретни мерки, проекти и дейности, показва, че стратегическите насоки от ОСР Разград са съобразени и са намерили своето отражение в документа.

Въпреки че в частта „Защитени зони и видове” са описани защитените зони по Директивата за птиците и по Директивата за местообитанията, които са на територията на община Разград, при разглежданите приоритети с поставените специфични цели липсва информация в каква степен планираните инвестиции ще засегнат територии от защитените зони, поради което не може да се постави оценка за допустимостта на предвижданията и степента им на въздействие върху предмета на опазване в защитените зони.

Необходимо е да се анализира доколко предвидените дейности в обхвата на ОПР не са в противоречие с поставената цел на опазване в защитените зони, а именно:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	24

зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Съобразно местния потенциал стратегическата рамка е хармонизирана със следните секторни национални стратегически документи, които обхващат плановия период 2014-2020 г¹:

- Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата на Република България и Оперативен план за изпълнение за периода 2006-2015 г.;
- Национална стратегия за околна среда 2009-2018 г.;
- Национална стратегия за младежта 2010-2020 г.;
- Национална стратегия за развитието на физическото възпитание и спорта в Република България за периода 2011-2020 г.;
- Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор до 2015 г.;
- Национална стратегия за устойчиво развитие на горския сектор в България 2006-2015 г.;
- Национална стратегия за интегриране на ромите в Република България 2012–2020 г.;
- Национална стратегия за детето 2008-2018 г.;
- Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020;

¹ По време изготвянето на ОПР на община Разград и ПО през 2013 г., все още не са изготвени актуализирани документи или нови такива за развитие на устойчив туризъм, учене през целия живот и развитие на аквакултурите. Следователно не може да се изведе оценка по отношение съответствието на плана с бъдещите изготвени стратегии в тези насоки.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	25

- Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия в България 2014-2020 г.;
- Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие;
- Национална стратегия за устойчиво развитие на земеделието в България в периода 2014–2020 г.;
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020;
- Актуализирана Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012-2030 г.;
- Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете за периода 2009–2015 г.

Посочените специфични цели в ОПР на община Разград гарантират правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равнопоставеността между половете, равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление, като са предвидени мерки за интегриране на етническите общности, а цялостното изпълнение на плана и общата цел е устойчивото развитие на територията.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

1. Заложените визия, цели, приоритети са реалистични и приложими за периода 2014-2020 г.
2. Постигната е интегрираност и взаимодействие между отделните приоритети и стратегически цели.
3. Стратегическите цели на ОПР на община Разград напълно съответстват на визираните в документите от висшестоящ характер – ОСР на област Разград, РПР на Северен централен район, НСРР, целите на ЕС.
4. Представените стратегически насоки за разработване на ОПР на Разград в ОСР на област Разград са интегрирани в пълна степен в плана.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	26

5. ОПР на община Разград е хармонизиран напълно с националните секторни стратегии, които обхващат периода 2014-2020 г.

3.4. ПРЕЦЕНКА НА ОБЕМА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И ОБОСНОВАНOSTТА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Община Разград за периода 2007-2013 г. е изпълнила успешно 39 проекта. Усвоените средства са 95 787 604 лв. От проекти по предприсъединителните програми на ЕС (ФАР, САПАРД) са усвоени 5 %, от проекти по оперативните програми на Република България – 89 %, от проекти по други програми на ЕС (INTERREG IVC) – 3 % и от проекти по национални програми (МТСП, МОН, МОСВ) – 3 %. В 9 проекта Община Разград е била партньор с други организации или общини. Община Разград поддържа партньорски отношения с 9 побратимени града в чужбина.

Планираната финансова индикативна таблица е структурирана в пълно съответствие с «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ, като са адресирани възможностите за финансиране по пера: определените приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие през периода до 2020 г., общия и годишния обем на планираните средства за тяхната реализация, източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на общината, като се имат предвид мерките и проектите, които ще бъдат включени в конкретна програма за реализация на плана, относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране в общата сума на поетите финансови ангажименти за реализацията на плана. В допълнение към всеки приоритет са посочени целите и мерките, обезпечени с финансови ресурси. Порядъкът на планираните средства е ефективен и ефикасен съобразно планираните в програмата за реализация проекти. В планираната индикативна финансова таблица

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	27

е предвидено от частно финансиране от фирми да се осигурят 30 % от инвестициите. Най-голяма част от финансирането се пада на фондовете на ЕС – 58 %, срещу 6 % за местния бюджет и 6 % за републиканския бюджет. Тези анализи показват, че изпълнението на част от планираните проекти се поставят под риск при положение, че не се подсигурят средства от частно финансиране.

Необходимо е да се отбележи, че при изготвянето на индикативната финансова рамка е спазен принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници в цялост. По линия на ЕС всеки проект е съфинансиран или от бенефициента или от държавния бюджет. За следващия период се предвижда за по-слабо развитие райони (каквто е Северния централен) да има централно съфинансиране между 15% и 25%, като в момента на написване на ОПР не е изяснено колко точно ще бъде процента на национално съфинансиране. Освен това отделните оперативни програми предвиждат различно съфинансиране от страна на бенефициента (от 0 до 50 %), така че заложените суми в ОПР Разград 2014-2020 г. са индикативни.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

1. Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти, изпълнението на които би довело до ефективност на извършените разходи за постигане на целите на ОПР на община Разград.

2. В индикативната финансова рамка е спазен в цялост принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	28

3.5. АНАЛИЗ НА УМЕСТНОСТТА, ЯСНОТАТА И БРОЯ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ЗА ПЕРИОДА ДО 2020 Г., ВКЛЮЧИТЕЛНО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО МУ ОСИГУРЯВАНЕ

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие на община Разград е основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на ОПР и е изцяло съобразена с «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ. Тя отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на плана са използвани два вида индикатори: *индикатори за резултат* и *индикатори за въздействие*. Това позволява да се направи извод спрямо уместността и яснотата им.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Заложените индикатори за въздействие в ОПР Разград са само 5 на брой, но са ясни и количествено измерими.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2014-2020 г.

Матрицата на индикаторите за ОПР на община Разград включва наименование на приоритет, специфична цел, мерна единица на индикатора, източник на информация, базова, междинна и целева стойност, както и период на

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	29

отчитане. Подробно посочените индикатори са ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване. Така изготвената матрица позволява да се изготвят качествени междинна и последваща оценка на плана.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

1. Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на община Разград е изцяло съобразена с «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ и включва ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване индикатори, което позволява да се изготвят качествени междинна и последваща оценка на плана. *Препоръчва се да се внедрят и индикаторите по отношение на европейските екологични цели, представени в приложение 7А на «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ за пълното им интегриране с политиката за опазването на околната среда, когато започнат да се поддържат такива на ниво община. В допълнение, където е уместно представените индикатори могат да включват в частност и броя на жените, за хармонизирането му с хоризонталния принцип на ЕС за равнопоставеността между половете.*

3.6. ОЦЕНКА НА ОПИСАНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И МЕХАНИЗМИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР, ВКЛЮЧВАНЕ НА ПАРТНЬОРИТЕ В ПРОЦЕСА НА ТЯХНОТО РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ, КАКТО И ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие осигурява неговото ефективно изпълнение с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	30

реализация на планираните дейности и проекти. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на плана обхваща и Програмата за неговата реализация. При изготвянето на системата е спазена законодателната рамка и е развита вътрешна система за наблюдение, оценка и актуализация с конкретни механизми.

Изграден е и конкретен механизъм по отношение на публичността, което ще осигури прозрачност и възможност за информиране на заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за интегрирано устойчиво развитие относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

1. Действията и механизмите за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР включват партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение. Предвиден е конкретен механизъм за информационно осигуряване и публичност на плана. Системата за наблюдение е съобразена с изискванията на нормативната уредба, а механизмът за осигуряване на публичност - с препоръките, изведени в «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Общинският план за развитие на Община Разград за периода 2014-2020 година е разработен съгласно препоръките, изведени в „Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.) на Министерството на регионалното развитие“.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	31

1. В анализ на икономическото и социалното развитие са обхванати всички задължителни компоненти спрямо «Методически указания за разработването на ... общински планове за развитие 2014-2020 г.» на МРРБ, като отделните части са разгледани проблемно-ориентирано и обхващат идентифициране на икономическите, социалните, инфраструктурните, екологичните проблеми, както и тяхното териториално измерение, като са направени съответните изводи и са посочени тенденциите за развитие на общината на базата на вътрешния ѝ потенциал и условия за развитие.
2. Чрез изготвения SWOT–анализ е постигната вътрешна съгласуваност на документа, като изведените записи са намерили своето място в стратегическата рамка на плана.
3. Стратегическата част е структурирана ясно и в съответствие с изискванията на европейските, националните, регионалните и областните стратегически документи. ОПР на община Разград е хармонизирана и с националните секторни стратегии, които обхващат периода 2014–2020 г. и са изготвени към момента на разписване на документа.
4. Планираната визия е завършена в смислово отношение и отговаря на поставената стратегическа рамка.
5. Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти, изпълнението на които би довело до ефективност на извършените разходи за постигане на целите на ОПР на община Разград. Във финансовата индикативна таблица е спазен изцяло принципа на съфинансиране и допълняемост на местните финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.
6. Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на община Разград включва ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване индикатори, което

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	32

позволява да се изготвят качествени междинна и последваща оценка на плана.

7. Действията и механизмите за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР включват партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение. Предвиден е конкретен механизъм за информационно осигуряване и публичност на плана. Системата за наблюдение е съобразена с изискванията на нормативната уредба, а механизмът за осигуряване на публичност - с препоръките от структурите на гражданското общество.
8. ОПР на община Разград гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление, партньорство, равнопоставеност между половете.

Изготвянето на Общинския план за развитие на община Разград е хармонизирано със затвърдени принципи на стратегическо планиране на местното развитие, основни от които са:

1. Обвързаност на планираните мерки по между си за съвместно подобряване на местното развитие;
2. Съответствие с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС;
3. Координация и съгласуваност с европейските, националните и местните политики за конкуренция, опазване и подобряване на околната среда и равните възможности;
4. Информираност и публичност на процесите на планиране и програмиране, финансиране, изпълнение, наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;
5. Съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	33

6. Концентрация на усилията, човешките ресурси и финансовите средства за осъществяване на набелязаните в стратегията цели;
7. Отвореност за допълнения и адаптивност на стратегическите намерения към бързо променящите се условия на средата, в която ще се реализира стратегията;
8. Партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения.

С реализацията на плана ще се интегрират екологични принципи с цел насърчаване устойчивото развитие и пространственото планиране на селищната среда, като ще се създаде и благоприятен микроклимат за бизнес и инвестиции, туризъм, екологично селско стопанство и модерна инфраструктура. Разгледани са въпроси, свързани с решаването на екологични проблеми, създадени с времето и от значение за екологосъобразното развитие на територията на община Разград.

С прилагането на плана ще се постигнат и следните цели:

- Насърчаване и развитие на регионалната идентичност и разнообразие;
- Насърчаване на европейска интеграция и на социална и икономическа кохезия чрез политиката за териториално развитие;
- Генериране на дълговременни (устойчиви от гледна точка на растежа) икономики чрез подходящо териториално развитие;
- Поддържане и усилване на равновесието на селищните системи;
- Поддържане на икономическата жизненост и социалната кохезия на разглеждания район;
- Възстановяване на засегнатата територия, ограничаване и намаляване на увреждания и отрицателното въздействие върху компонентите на околната среда.

	О Б Щ И Н А Р А З Г Р А Д	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	34

В резултат на проведената предварителна оценка за изпълнение на Общинския план за развитие на община Разград за периода 2014-2020 г., екипът, изготвил предварителната оценка, препоръчва приемането на документа.

